

Bijlage. Beschrijving van de beroepskwalificatie van onderhoudsmechanici zware bedrijfsvoertuigen (0263) als vermeld in artikel 1.

1. GLOBAAL

a. Titel

Onderhoudsmechanici zware bedrijfsvoertuigen

b. Definitie

De onderhoudsmechanici zware bedrijfsvoertuigen voert controles, herstellingen en vervangingen uit in het kader van onderhoud en sneldienstinterventies, volgens de veiligheidsvoorschriften en regelgeving teneinde de zware bedrijfsvoertuigen operationeel te maken.

c. Niveau

3

d. Jaartal

2017

2. COMPETENTIES

2.1 Opsomming competenties

BASISACTIVITEITEN

- Volgt aanwijzingen van een verantwoordelijke of collega's (I160401 Id12485-c)
 - Treft voorbereidingen om de opdracht optimaal uit te voeren
 - Bepaalt de werkmethode en legt benodigde producten, gereedschap en materiaal klaar
 - Raadpleegt technische bronnen (werkplaatshandboek, werkfiches, constructeursvoorschriften)
- Vult opvolgdocumenten van de interventie in en geeft de informatie door aan de betrokken dienst (I160401 Id17315-c)
 - Vult de werkfiche in voor facturatie of verduidelijking van de uitgevoerde werkzaamheden
 - Gebruikt een computergestuurd opvolgsysteem
- Ruimt de werkzone op, maakt ze schoon en voert een basisonderhoud uit aan gereedschappen en installaties (I160401 Id16810-c)
 - Legt gereedschap en grondstoffen op de juiste plaats terug
 - Reinigt gereedschap vooraleer het op te bergen
 - Houdt de werkvloer ordelijk en proper (verwijderen van voden, olievlekken, ...)
- Werkt met oog voor veiligheid, milieu, kwaliteit en welzijn (co 01083)
 - Houdt zich aan de regels over veiligheid, gezondheid, milieu- en kwaliteitszorg
 - Sorteert afval en voert het af volgens de voorschriften
 - Stockeert gevaarlijke en ontvlambare producten volgens voorschriften
 - Recupereert materialen
 - Gaat zuinig om met materialen, gereedschappen, tijd en vermijdt verspilling
 - Gebruikt hef- en hijswerktuigen volgens voorschriften

- Controleert de aanwezigheid van en gebruikt persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen (PBM's en CBM's) volgens de specifieke voorschriften
- Bewerkt of past onderdelen aan (co 01084)
 - Last, vijlt, boort...onderdelen
 - Tapt draad
- Maakt het voertuig klaar in het kader van de werkzaamheden (co 01085)
 - Zorgt dat het voertuig in de werkzone staat
 - Koppelt de machine, het onderdeel of het getrokken voertuig los
 - Beschermt het voertuig en het interieur tegen beschadigingen en vlekken
 - Gebruikt hulpmiddelen om het voertuig op te tillen
 - Maakt het voertuig en de onderdelen ervan proper
 - Gebruikt reinigingstoestellen
- Controleert het voertuig in het kader van het onderhoud (I160401 Id17775-c/23994-c, I160701 Id7684-c)
 - Inspecteert visueel de onderdelen op onder andere: schade, slijtage, lekken, ...
 - Demonteert onderdelen van het voertuig om achterliggende componenten te bereiken
 - Controleert onderdelen van het elektrische systeem (batterij(pakket), bedrading, lichten, signalisatie, ...)
 - Controleert banden op spanning en slijtage en brengt ze indien nodig op de voorgeschreven spanning
 - Controleert de wielgeometrie van het voertuig
 - Controleert mechanische onderdelen (remmen, schokdempers, ...)
 - Controleert het pneumatische systeem
 - Controleert het hydraulisch systeem
 - Controleert vloeistofniveaus en vult ze bij indien nodig
 - Vervangt vloeistoffen (smeermiddelen, remvloeistof...), filters en verbruiksgoederen (pollenfilters, bougies, ...)
 - Controleert de temperatuur van de uitstroamlucht aan de ventilatieroosters in het kader van de werking van het klimaatbeheersingssysteem
 - Gebruikt diagnoseapparatuur
 - Zorgt dat een testrit wordt uitgevoerd
- Voert herstellingen en vervangingen uit in het kader van het onderhoud en sneldienstinterventies (I160401 Id17775-c/23994-c, I160701 Id7684-c)
 - Demonteert onderdelen van het voertuig om achterliggende componenten te bereiken
 - Monteert en demonteert banden, wielen en rupsaandrijvingen
 - Herstelt of vervangt banden en rupsaandrijvingen
 - Balanceert wielen uit
 - Gebruikt meet-en diagnoseapparatuur
 - Herstelt en regelt onderdelen van het elektrische systeem (batterij, bedrading, lichten, signalisatie, ...)
 - Herstelt of vervangt mechanische onderdelen (remmen, schokdempers, eenvoudige distributieriem, motor...)
 - Herstelt of vervangt pneumatische onderdelen
 - Herstelt of vervangt hydraulische onderdelen
 - Herstelt of vervangt machineonderdelen
 - Zorgt dat een testrit wordt uitgevoerd
- Monteert eenvoudig toebehoren (multimedia, plug & play-systemen, signalisatie...) (co 01086)
 - Past montage-richtlijnen nauwkeurig toe

- Beschermt het voertuig en het interieur tegen beschadigingen en vlekken
- Monteert toebehoren
- Maakt het voertuig klaar voor controle door de technische keuring (co 01087)
 - Controleert nauwkeurig alle aspecten die door de technische keuring gecontroleerd worden
- Maakt nieuwe en tweedehandse voertuigen klaar voor afgifte aan de klant (co 01088)
 - Monteert de nodige onderdelen om het voertuig rijklaar te maken
 - Maakt het voertuig schoon aan de binnen- en buitenkant
 - Vult vloeistofpeilen bij
 - Verhelpt kleine storingen
 - Stelt de bandendruk af
 - Stelt eenvoudige elektronische systemen (alarm, gps, diefstalbeveiliging, audio- en videosystemen, uitschakelen van de transportmodus) in werking
 - Verwijdert transportbeveiligingen

2.2 Beschrijving competenties/activiteiten adhv de descriptorelementen

2.2.1 Kennis

- Basiskennis van inspuitsystemen
- Basiskennis van smeertechnieken en centrale smering
- Basiskennis van hydraulica
- Basiskennis van pneumatica
- Basiskennis van elektriciteit
- Basiskennis van koelvloeistoffen
- Basiskennis van ontstekingsystemen
- Basiskennis van de werking van de transmissie
- Basiskennis van de werking van een servo-stuurinrichting
- Basiskennis van de werking van klimaatbeheersingssystemen
- Basiskennis van het diagnosetoestel (beperkt tot de functies noodzakelijk voor een onderhoud)
- Basiskennis van verwarmings- en lastechnieken (halfautomatisch en autogeen lassen)
- Basiskennis van metaalbewerkingstechnieken: vijlen, boren, tappen, draad trekken
- Basiskennis van soorten metalen en kunststoffen
- Basiskennis van de werkingsprincipes van een elektrische motor
- Basiskennis chassis, wielophanging en wielgeometrie
- Kennis van voertuigtypes
- Kennis van kwaliteitsnormen
- Kennis van onderhoudsproducten (oliën, ontvetters, smeermiddelen, ...)
- Kennis van (de)montagetechnieken
- Kennis van borgingstechnieken
- Kennis van de basis pneumatische systemen
- Kennis van de basis hydraulische systemen
- Kennis van eenvoudige elektrische uitrustingen in AC/DC (circuits, wisselstroomgenerator, ...)
- Kennis van veiligheidsregels
- Kennis van voorschriften rond afval
- Kennis van emissienormen
- Kennis van de werkingsprincipes van een verbrandingsmotor
- Kennis van de geldende normen en procedures voor een keuring door de technische controle en veiligheidscontrole

- Kennis van het lezen van bedradingsschema's van elektrische circuits
- Kennis van het lezen van hydraulische schema's
- Kennis van het lezen van pneumatische schema's
- Kennis van het gebruik van meettoestellen (multimeter, ampèremeterklem, drukmeters, ...)
- Kennis van het reinigen van onderdelen
- Kennis van banden, wielen en rupsaandrijvingen
- Kennis van het gebruik van bedrijfseigen software
- Kennis van schoonmaaktechnieken van voertuigen
- Kennis van het schoonmaken van de werkzone

2.2.2 Vaardigheden

Cognitieve vaardigheden

- Het kunnen treffen van voorbereidingen om de opdracht optimaal uit te voeren
- Het kunnen bepalen de werkmethode en klaarleggen van de benodigde producten, gereedschap en materiaal
- Het kunnen raadplegen van technische bronnen (werkplaatshandboek, werkfiches, constructeursvoorschriften)
- Het kunnen invullen van de werkfiche voor facturatie of verduidelijking van de uitgevoerde werkzaamheden
- Het kunnen gebruiken van een computergestuurd opvolgsysteem
- Het kunnen terugleggen van gereedschap en grondstoffen op de juiste plaats
- Het kunnen respecteren van de regels over veiligheid, gezondheid, milieu- en kwaliteitszorg
- Het kunnen sorteren en afvoeren van afval volgens de voorschriften
- Het kunnen stockeren van gevaarlijke en ontvlambare producten volgens voorschriften
- Het kunnen recupereren van materialen
- Het kunnen zuinig omgaan met materialen, gereedschappen, tijd en vermijden van verspilling
- Het kunnen controleren van de aanwezigheid van en gebruiken van persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen (PBM's en CBM's) volgens de specifieke voorschriften
- Het kunnen zorgen dat het voertuig in de werkzone staat
- Het kunnen het visueel kunnen inspecteren van de onderdelen op onder andere: schade, slijtage, lekken, ...
- Het kunnen controleren van onderdelen van het elektrische systeem (batterij(pakket), bedrading, lichten, signalisatie, ...)
- Het kunnen controleren van banden op spanning en slijtage
- Het kunnen controleren van de wielgeometrie van het voertuig
- Het kunnen controleren van mechanische onderdelen (remmen, schokdempers, ...)
- Het kunnen controleren van het pneumatische systeem
- Het kunnen controleren van het hydraulisch systeem
- Het kunnen controleren van vloeistofniveaus en vult ze bij indien nodig
- Het kunnen controleren van de temperatuur van de uitstroomlucht aan de ventilatieroosters in het kader van de werking van het klimaatbeheersingssysteem
- Het kunnen zorgen dat een testrit wordt uitgevoerd
- Het kunnen in werking stellen van eenvoudige elektronische systemen (alarm, gps, diefstalbeveiliging, audio- en videosystemen, uitschakelen van de transportmodus)
- Het kunnen gebruiken van meet-en diagnoseapparatuur
- Het kunnen nauwkeurig toepassen van montagerichtlijnen

- Het kunnen het nauwkeurig kunnen controleren van alle aspecten die door de technische keuring gecontroleerd worden
- Het kunnen nauwkeurig inspecteren van alle aspecten die door de veiligheidskeuring gecontroleerd worden

Probleemoplossende vaardigheden

- Het kunnen verhelpen van kleine storingen

Motorische vaardigheden

- Het kunnen reinigen van gereedschap vooraleer het op te bergen
- Het kunnen ordelijk en proper houden van de werkvloer (verwijderen van voden, olievlekken, ...)
- Het kunnen gebruiken van hef- en hijswerktuigen volgens voorschriften
- Het kunnen lassen, vijlen en boren van onderdelen
- Het kunnen tappen van draad
- Het kunnen loskoppelen van de machine, het onderdeel of het getrokken voertuig
- Het kunnen beschermen van het voertuig en het interieur tegen beschadigingen en vlekken
- Het kunnen gebruiken van hulpmiddelen om het voertuig op te tillen
- Het kunnen proper maken van het voertuig en de onderdelen ervan
- Het kunnen gebruiken van reinigingstoestellen
- Het kunnen demonteren van onderdelen van het voertuig om achterliggende componenten te bereiken
- Het kunnen op de voorgeschreven spanning brengen van banden
- Het kunnen vervangen van vloeistoffen (smeermiddelen, remvloeistof, ...), filters en verbruiksgoederen (pollenfilters, bougies, ...)
- Het kunnen monteren van de nodige onderdelen om het voertuig rijklaar te maken
- Het kunnen schoonmaken van het voertuig aan de binnen- en buitenkant
- Het kunnen bijvullen van vloeistofpeilen
- Het kunnen afstellen van de bandendruk
- Het kunnen verwijderen van transportbeveiligingen
- Het kunnen monteren en demonteren van banden, wielen en rupsaandrijvingen
- Het kunnen herstellen of vervangen van banden en rupsaandrijvingen
- Het kunnen uitbalanceren van wielen
- Het kunnen herstellen en regelen van onderdelen van het elektrische systeem (batterij, bedrading, lichten, signalisatie, ...)
- Het kunnen herstellen of vervangen van mechanische onderdelen (remmen, schokdempers, eenvoudige distributieriem, motor, ...)
- Het kunnen herstellen of vervangen van pneumatische onderdelen
- Het kunnen herstellen of vervangen van hydraulische onderdelen
- Het kunnen herstellen of vervangen van machineonderdelen
- Het kunnen beschermen van het voertuig en het interieur tegen beschadigingen en vlekken
- Het kunnen monteren van toebehoren
- Het kunnen monteren van de nodige onderdelen om het voertuig rijklaar te maken
- Het kunnen schoonmaken van het voertuig aan de binnen- en buitenkant

2.2.3 Context

Omgevingscontext

- De onderhoudsmecaniciën zware bedrijfsvoertuigen werkt bij importeurs/constructeurs, dealers, garages, vervoersmaatschappijen, transportbedrijven en aannemingsbedrijven, ... aan land- en professionele tuinbouwmachines, machines burgerlijke bouwkunde, trucks en trailers, autobussen en autocars, heftrucks, ...
- Hij komt hierbij in contact met collega's en klanten
- Hij wisselt op constructieve en gebruiksvriendelijke wijze informatie uit met collega's, oversten en klanten.
- Het dragen van persoonlijke beschermingsmiddelen (veiligheidsschoenen, handschoenen, dragen van een broek met kniebeschermers, lasbril, ...) is vereist.
- De taken worden zowel in de werkplaats als bij de klant ter plekke uitgevoerd. De beroepsbeoefenaar moet daardoor soms verre verplaatsingen maken en zich flexibel kunnen opstellen.
- De uitoefening van het beroep gebeurt in een eerder variërende omgeving omwille van het type voertuig. Bij machines burgerlijke bouwkunde zal dit bijvoorbeeld op de werf zelf gebeuren terwijl dit bij autobussen meestal in de werkplaats zelf is.
- De activiteiten zijn dagelijks eerder dezelfde.
- De complexiteit van het beroep hangt samen met technologische ontwikkelingen.
- Bij de uitoefening van het beroep is tijdsdruk aanwezig. De constructeur of werkgever heeft tijdsvoorschriften per opdracht, het voertuig moet zo snel mogelijk terug ingezet worden.
- De volgorde van de uit te voeren werkzaamheden in het kader van een onderhoud ligt vast.

Handelingscontext

- De onderhoudsmecaniciën zware bedrijfsvoertuigen dient oog te hebben voor kwaliteit en de tevredenheid van de klant door met zorg, precisie en toewijding te werken.
- Hij dient steeds nauwgezet te werken aangezien dit gevolgen kan hebben voor de veiligheid van de gebruiker, eventuele passagiers en de omgeving (bv. correct monteren van remvoeringen).
- Bij de uitoefening van zijn beroep dient hij aandacht te hebben voor gevaarlijke situaties: het opladen en stockeren van batterijen, correct gebruik van gereedschappen, machines en heftoestellen, brandbare vloeistoffen en gassen, hybride en elektrische voertuigen,
- Hij moet omzichtig omgaan met grondstoffen en producten: reinigingsproducten, oliën, brandstoffen,....
- Bepaalde onderdelen van zware bedrijfsvoertuigen zijn kostbaar en dienen daarom voorzichtig behandeld te worden.
- Bovendien wordt hij geacht zorgvuldig en nauwkeurig gebruiken te maken van machines, gereedschappen en materialen: multimeter, diagnose-apparaat, lasapparaat, hefbrug, momentsleutel,...
- Het niveau van aandacht is gedurende de meeste activiteiten ongeveer even hoog. De complexiteit van de gebruikte apparatuur in combinatie met veiligheidsrisico's zorgt er echter voor dat hij op bepaalde momenten van de dag extra aandachtig moet zijn.
- Indien hij bij de uitoefening van zijn beroep fouten maakt, kan dit financiële gevolgen en gevolgen voor de veiligheid van de gebruiker, eventuele passagiers, zichzelf en de omgeving hebben. Hij moet dus voortdurend zichzelf controleren en over zijn werkproces reflecteren.

2.2.4 Autonomie

Is zelfstandig in

- Het bewerken en aanpassen van onderdelen
- Het voertuig klaarmaken in het kader van de werkzaamheden
- Het controleren van de zware bedrijfsvoertuigen in het kader van het onderhoud
- Het uitvoeren van herstellingen en vervangingen in het kader van het onderhoud en sneldienstservices
- Het monteren van eenvoudig toebehoren
- Het klaarmaken van het voertuig voor de technische en veiligheidskeuring
- Het klaarmaken van nieuwe en tweedehands voertuigen voor het afleveren aan de klant

Is gebonden aan

- Een ontvangen werkopdracht en planning
- Veiligheid- en milieuvoorschriften
- Technische voorschriften en constructeursvoorschriften
- Het werkproces zoals bepaald door het bedrijf

Doet beroep op

- Een leidinggevende voor de werkopdracht, melden van problemen/storingen
- Eventueel de receptionist om na te gaan of alles op de werkfiche staat en alle werkzaamheden uitgevoerd zijn. Deze controleert dit technisch en administratief en zorgt voor de verdere afhandeling met de klant
- De polyvalent mecaniciens en de technicus bij technische problemen wanneer hij zelf geen oplossing vindt.
- Eventueel een magazijnier of receptionist voor het bestellen van onderdelen.
- Eventueel de planner voor de volgorde van de uit te voeren opdrachten

2.2.5 Verantwoordelijkheid

- Het volgen van aanwijzingen van een hiërarchisch verantwoordelijke of collega's
- Het invullen van opvolgdocumenten van de interventie en de informatie doorgeven aan de betrokken dienst
- Het opruimen en schoonmaken van de werkzone
- Het uitvoeren van een basisonderhoud aan gereedschappen en installaties
- Het werken met oog voor veiligheid, milieu, kwaliteit en welzijn
- Het bewerken of aanpassen van onderdelen
- Het klaarmaken van het voertuig in kader van de werkzaamheden
- Het controleren van het voertuig in kader van het onderhoud
- Het uitvoeren van herstellingen en vervangingen in het kader van het onderhoud en sneldienstinterventies
- Het monteren van eenvoudige toebehoren (autoradio in een voorbedraad voertuig, plug & play-systemen,...)
- Het klaarmaken van het voertuig voor controle door de technische en veiligheidskeuring
- Het klaarmaken van nieuwe en tweedehandse voertuigen en machines voor afgifte aan de klant

2.3 Attesten

2.3.1 Wettelijke Attesten

Geen

2.3.2 Vereiste Attesten

Geen

2.3.3 Instapvoorwaarden

Geen

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit van de Vlaamse Regering van ... tot erkenning van de beroepskwalificatie onderhoudsmecanici zware bedrijfsvoertuigen.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Onderwijs,

Hilde CREVITS

De Vlaamse minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport,

Philippe MUYTERS